

Sonayciini Yaasay

Yuusufu Mayga

DNAFLA

Bamako

1992

Sonayciini Yaasay

Yuusufu Mayga

DNAFLA

Bamako

1992

Yuusufu Mayga, *Proverbes Sonjay*

Les fonds pour le tirage de la
version préliminaire de ce document
étaient fournis par:

Project ABEL/MEN-USAID

Bamako, 1992

Responsable d'Édition:

John P. Hutchison

Sentino

Yaasay nda senni booboyan dere sohonh da Soṅay senno ra. Woo sibil ka kate ya yaasawey nda senni beerey wey marga-marga k'i ti tiira. Soṅay senno nda nga yaasawey ga baa, ya n ka sintin de, goyo cindi. Tiira hinkanto kaṅ ay ga baa ya a tee yaasawey ga hima ka boobo nda wey. Ay ga wiri Soṅay borey ga i ma yaasawey nda senney kaṅ i g'i bay sanba yane wala ir ga duu k'ir senno tabatandi ka ha koy nda jine.

Ir ga wiri tiira hinkanto yaasawey ma bere annasaara senni ra. Woo ga hin ka kate ir senno ma baynandi ganda waaney ra.

Tiiraa wo ga hin ka baykey, lokkoli-izey nda boro kul kaṅ ga baa nga ma Soṅay senni cew nafa. Ir g'a wiri boro kaṅ duu tiiraa wo ka cew ga a ma haya kaṅ g'a do hantum ka sanba adereso wo ga: Yuusufu Mayga, DNAFLA, BP 62, Bamako, Maali.

Wa foo nda goy.

- 1 / Adduɓɓaa ga baa suuri.
- 2 / Adduɓɓaa mana tii boro fo wane.
- 3 Adduɓɓaa si cindi.
- 4 / Amar guusu mana tii hansi huro do.
- 5 / Baa boro si tarkunday bay, nda ni dii cewo dogo ni si koy koyraa ra ka hanh zama tinda si saajo ra kaɗ ga dira ka dur nga boɗ se.
- 6 / Beeray baa alman.
- 7 / Belle ga tuuri kuu mo soko wando hay.
- 8 / Bita mana tii hawray.
- 9 / Bita si tee kala goori se.
- 10 / Boɗo beeri ra boɗsari ga ben (toole).
- 11 / Boro bisa alman.
- 12 Boro kaɗ baa tondi ayu si nga daaso mijo guna.
- 13 / Boro kaɗ hay korsol ra dundu ma tee a se bita.
- 14 Boro kaɗ hayni tee mane subi gorgey ga hanga ni bande.

- / 15 Boro kaj mana bisa ni zaara si hin ka bisa ni gani.
- / 16 Boro kaj mana tejaa tuusu nga soogotaraa ra mma kanbe serre nga borobeeritaraa ra.
- / 17 Boro si hamni kankam hala ma maa heeno.
- / 18 Boro si haya ka koy kaj si bara.
- / 19 Boro si nga boj sifa.
- / 20 Boro si ni guurey hina ma yee ka duu gorgo-ize.
- / 21 Boro si ni hari futa mun mana duu ibooriya.
- / 22 Boro si zuru ka tunde kaaji.
- / 23 Buuyan baa haawi.
- / 24 Ciiri si nga boj sifa.
- / 25 Ciraw kaj heray na wii si heray kaa boro ga.
- / 26 Cirawbi na gorko kaa koyra ra.
- / 27 Danaw hangasino si jaj moozajay.
- / 28 Doogo si nda saawu kala heray.
- / 29 Dulmay tii boro goo naarumay ra n si nda silfanday.

- / 30 Duure si duumi.
- / 31 Farka buu, fuuni tici.
- / 32 Farkadunday ga hima dumay.
- / 33 Fiti-fiti irko ma ni faaba.
- / 34 Footaray si boori kala irko hinne ga.
- / 35 Fuuruyan bara nkormoto fa.
- / 36 Fuuru si kala aru ga.
- / 37 Gani si nga kala boj ra.
- / 38 Garaasa kaj mana waa si guuru henno den.
- / 39 Gaɗa si zarje.
- / 40 Goy ra nafaw goo.
- / 41 N kaj na kuuru nga mma hinhiri waa.
- / 42 Hala boro ga nee irkoy ma ay hanh, ma nee ya na koy.
- / 43 Hamiisa ga hun taaru ra da a si a kottu.
- / 44 Hano kaj jajay kani, nga ra borcinitaray biya.
- / 45 Hari ɗaarayyan si tarkunday kuuru hiijandi.

- 46 Haw si kuku subu se (zaa suba da a mma yee a ga).
- 47 Haya kan funbu mma doyy.
- 48 Haya kan hini na dam kala hini m'a kaa.
- 49 Haya kan mana jisandi si zandi.
- 50 Haya kan si boro nan mma koy nda ni.
- 51 Haya si hun hije ra kan ga baa bine se.
- 52 Hayni hegaykaw ma hayni ka tuusa mana tii a se haya.
- 53 Heray waani si buwa waani me hay.
- 54 Hew ma faarukaw kanbe gar beene.
- 55 Hiijay mana tii naari hiijandi.
- 56 Hondu si dii nga loko.
- 57 Hoy si kan hundi mana hun.
- 58 Hala boro ga nee fono ga hima boro, ma nee a ga hima agay.
- 59 I g'a kaa bariyey kalo ra, a ga huro farkey kalo ra.

- 60 I ga bakunga fici haya bibi ga tun.
- 61 Ir ma suba hongu.
- 62 Ir ma waafaku ka tii affo.
- 63 Irkoy nga fo.
- 64 Isa ga beeri da a ga baa tontoni.
- 65 Izzuyan (hajjiyan) si boro tee wali.
- 66 Jeeri jifa naayan baa baaba-ize haawi.
- 67 Jeeri si sar ka izo nan.
- 68 Jella si jeeri jinde kaa.
- 69 Jewkoyni si maa hari si.
- 70 Kaani si boro wii.
- 71 Kabe waani si kaaji boro se.
- 72 Kanbe kan funbu koyo ga a yee.
- 73 Kokor ka nimsiyan baa fayyan.
- 74 Koro ga kali bay kay ra a ga sar.
- 75 Koray mooro si tangam.
- 76 Kusu kukurante si nga alaadaa fur.

- 77/ Lakkal hinka si do ton.
- 78/ Lakkal kan hoyray na a dam sahari fo ga a kaa.
- 79 Lakkalkoyi no ma gorgo san kabo mana huru mojo ra.
- 80/ Malfa (Marsin) si nee affo, boro ma nee ihinka.
- 81/ Miri-miringondiya ga miri mo soko nzuro korbaa dere.
- 82 Mo kan si haw, kabe m'a looti.
- 83 N kan hunbur haya kan ga ni nna si duu han kan n n'a nna
- 84 N kan hunbur nga kanbey ma azakka si mo wii.
- 85 N kan mana wiri si duu.
- 86 N kan na addunya tii taalam mma jahannam tii tamintika.
- 87 N kan na cerkaw ka hanga mma hamgani nna.
- 88/ N kan na gondi hay mma a ka kunahaw.
- 89/ N kan na kubay tii darbay, mo mma boo.
- 90 N kan na nkormoto zaa bandaham se, mma a nan.

100-102 zay koyi hanga ni ni
- 100-102 zay
- 100-102 zay

- 91/ N kan na tasi ka hanga mma hamgani nna.
- 92/ Naanaa tii gura.
- 93/ Nda boro duu haya kan kan nda ayu da nga baga.
- 94/ Nda boro si ji dam kanay ra ma a nan nda nga wano.
- 95/ Nda boro zay ma zidda zay kan hewo ga denga ni
- 96 Nda bukaw yaarayano baa kala nga nda jahannam ma cere kubay.
- 97/ Nda hamiisa doonu si haram da a ga bine tay.
- 98/ Nda hi ga mun kul ma hari dam a ra.
- 99 Nda hinne si bukaw ga da wa zaa ka koy a fur ga hima.
- 100 Nda n si tonton kanay kaano ga ma a nan nda nga wano.
- 101 Nda n tun jinaw kurmayan se gunguma ka tun si hima ka ni haawandi.
- 102 Nda nbirna mma bara nda ji, a la a yagon nkorey ga.

- 103 Nda nga baa haya ni mma buu a ra. (hamni ka
nee)
- 104 Njeeri kungu a nee ma nga kar-kar.
- 105 Nkormoto si nda nsuufay, irko no ma fayni a se.
- 106 Nkuura kaarukaw no ma nga miimi dogey bay.
- 107 Saama ja hay yaada./Saama ja bone./Saama dii
bone.
- 108 Senni koonu jew no.
- 109 Suuri ga hottu amma nga cine si.
- 110 Taari ga hima nda harajden, nda waynaa fatta
de a mma deesi.
- 111 Talka si boŕo noo haya kaŕ baa bine se.
- 112 Tondi ma gay hari ra si a tee kaaray. /
- 113 Tun ni boŕ ga, irkoy ma in faaba. /
- 114 Waafakay cine si bara. /
- 115 Wiri ka duu mo soko wiri ka jaŕ. /
- 116 Yo gunakaw si dii hancin.